

PROFESSIONAL TA'LIM MUASSASALARIDA BIZNES ASOSLARI FANINI O'QITISH ISTIQBOLLARI

Feruza Xusanboyeva

Andijon viloyati 3-son texnikumi maxsus fan o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada professional ta'lim muassasalarida "Biznes asoslari" fanini o'qitishning hozirgi holati va uni takomillashtirish istiqbollari tahlil qilinadi. Talabalarda tadbirkorlik ko'nikmalarini shakllantirish, zamonaviy pedagogik va raqamli texnologiyalardan foydalanish hamda ta'lim jarayonini amaliyot bilan integratsiya qilish masalalari yoritilgan. Tadqiqot natijasida fanni o'qitish samaradorligini oshirish bo'yicha amaliy takliflar berilgan.

Kalit so'zlar: professional ta'lim, biznes asoslari, tadbirkorlik ko'nikmalari, startap, innovatsion pedagogika, raqamli ta'lim, moliyaviy savodxonlik, amaliy integratsiya, keys-stadi, mehnat bozori.

Kirish

Zamonviy bozor iqtisodiyoti sharoitida mehnat bozorining talablari tubdan o'zgarmoqda. Endilikda zamon talabi nafaqat muayyan mutassislik bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarga ega bo'lgan kadrlarni, balki mustaqil fikrlay oladigan, tadbirkorlik tashabbuslarini ilgari suradigan va o'z biznesini tashkil etish ko'nikmasiga ega bo'lgan yoshlarni yetishtirishni talab etmoqda. Shu nuqtai nazardan, professional ta'lim muassasalarida "Biznes asoslari" fanini o'qitish yoshlarni mustaqil mehnat faoliyatiga va tadbirkorlik muhitiga moslashtirishning muhim omiliga aylanmoqda.

Shu bilan birga, professional ta'lim tizimida ushbu fanni o'qitish yondashuvlarini davr talablariga mos ravishda isloh qilish zarurati mavjud. An'anaviy ma'ruza va nazariy mashg'ulotlardan iborat o'qitish usullari talabalarda real biznes yuritish, xavf-xatarlarni baholash va iqtisodiy qarorlar qabul qilish

bo'yicha yetarli ko'nikmalarni shakllantira olmayapti. Shu sababli, "Biznes asoslari" fanini o'qitishning zamonaviy istiqbollarini tadqiq etish va ta'lim amaliyotiga yangicha interaktiv usullarni joriy qilish muhim ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi.

Asosiy qism

Professional ta'lim muassasalarida "Biznes asoslari" fanini o'qitishning bosh istiqbollaridan biri - ta'lim jarayonini raqamlashtirish va innovatsion pedagogik texnologiyalarni keng tatbiq etishdir. Mashg'ulotlarda keys-stadi, simulyatsion biznes-o'yinlar, biznes-modellashtirish va startap loyihalarini ishlab chiqish usullaridan foydalanish talabalarning mantiqiy va tadbirkorlik fikrlashini rivojlantiradi. Raqamli platformalar va interaktiv manbalar orqali real bozor jarayonlarini simulyatsiya qilish o'quvchiga nazariy bilimlarni amaliy xavf-xatarlarsiz sinab ko'rish imkonini beradi.

Ikkinchi muhim istiqbol - bu ta'lim tizimini real biznes va tadbirkorlik subyektlari bilan integratsiya qilishdir. "Biznes asoslari" fani faqat auditoriya doirasida cheklanib qolmasdan, muvaffaqiyatli tadbirkorlar bilan master-klass va uchrashuvlar, ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish korxonalariga tashriflar hamda biznes-inkubatorlar bilan hamkorlik shaklida tashkil etilishi lozim. Bunday yondashuv talabalarga biznes g'oyani yaratishdan boshlab, uni bozorga olib chiqish va moliyalashtirish manbalarini topishgacha bo'lgan amaliy bosqichlarni bevosita anglashga yordam beradi.

Bundan tashqari, fanning o'quv dasturlarini doimiy ravishda mehnat bozori va iqtisodiyotdagi o'zgarishlarga moslashtirib borish talab etiladi. Dasturlarda moliyaviy savodxonlik, raqamli marketing (SMM), elektron tijorat va biznesni huquqiy tartibga solish kabi zamonaviy yo'nalishlarga alohida urg'u berilishi zarur. Shuningdek, fan o'qituvchilarining tadbirkorlik sohasidagi malakasini oshirish va

ularni amaliy biznes tajribasiga ega bo'lgan mutassislar sifatida shakllantirish ham o'qitish samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biridir.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, professional ta'lim muassasalarida "Biznes asoslari" fanini o'qitish istiqbollari bevosita ta'limni amaliyot bilan uyg'unlashtirish va interaktiv usullarni qo'llash darajasiga bog'liqdir. Fanni zamonaviy talablar asosida qayta ko'rib chiqish talabalarning nafaqat bilim darajasini oshiradi, balki ularda mustaqil ravishda biznes loyihalarni amalga oshirish va jamiyatda o'z o'rnini topish ishonchini mustahkamlaydi.

Amaliy tavsiya sifatida, professional ta'lim muassasalarida startup-markazlar va biznes-klublarni tashkil etish, o'quv rejalariga amaliy loyiha himoyasini kiritish hamda tadbirkorlik subyektlari bilan dual ta'lim elementlarini yo'lga qo'yish lozim. Bunday chora-tadbirlar mamlakatda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish uchun raqobatbardosh, innovatsion fikrlaydigan va moliyaviy savodxon kadrlarni tayyorlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasining "Professional ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. - Toshkent, 2019.
2. Vahobov A. V., Majidov N. M. Tadbirkorlik va biznes asoslari. O'quv qo'llanma. - Toshkent: "Iqtisod-Moliya", 2020.
3. Karimov A. A., Hasanov X. S. Professional ta'limda pedagogik texnologiyalar va ularni qo'llash metodikasi. - Toshkent: "Fan va texnologiya", 2021.
4. Rahimova M. K. Ta'lim muassasalarida tadbirkorlik ko'nikmalarini shakllantirish va rivojlantirish masalalari // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar. - 2022. - № 4. - B. 45–52.
5. Osterwalder, A., & Pigneur, Y. Business Model Generation: A Handbook for Visionaries, Game Changers, and Challengers. - John Wiley & Sons, 2010.

6. Neck, H. M., Greene, P. G., & Brush, C. G. Teaching Entrepreneurship: A Practice-Based Approach. - Edward Elgar Publishing, 2014.
7. Yuldashev Z. N. Professional ta'lim tizimida innovatsion ta'lim muhitini yaratish istiqbollari // Pedagogika va psixologiyada innovatsiyalar. - 2023. - Tom 6, № 2. - B. 88–94.
8. Smirnov S. A. Biznes-obrazovaniye i metodika prepodavaniya predprinimatelskix dissiplin. - Moskva: Infra-M, 2021.